

Jeziro Wigry — kolebka hydrobiologii polskiej — tematem sympozjum naukowego

W dniach 4 i 5 października 1975 r. odbyło się w Augustowie sympozjum naukowe, na którym omawiano problematykę Jeziora Wigry i ochrony zagrożonego obszaru Wigierskiego Parku Krajobrazowego. Uczestnicy tej konferencji powodowani troską o przyszłość tego terenu, bezcennego dla nauki światowej, a także dla kultury i gospodarki narodowej, przekazali władzom wojewódzkim centralnym oraz instytucjom naukowym szereg postulatów, z których ważniejsze podano poniżej.

1. Należy przyspieszyć utworzenie Wigierskiego Parku Krajobrazowego¹ i jak najprędzej spowodować przeprowadzenie badań naukowych, umożliwiających wydzielenie obszarów chronionych jako rezerваты ścisłe;

— restytuować przedwojenny rezerwat obejmujący jezioro Białe Wigierskie, tzw. „Suchary” wraz z terenami przyległymi;

— utrzymać istniejące rezerваты — ostoje bobrów przy ujściu Czarnej Hańczy i w rejonie Zakąty;

— zapewnić nienaruszalność zadrzewień wybrzeży jez. Wigry i przylegających wzgórz oraz w programie gospodarki leśnej zakazać stosowania pestycydów, nawożenia i dążyć do zadrzewienia odlesionych części wybrzeży.

2. Ze względu na wyjątkową szkodliwość dla Jez. Wigry zanieczyszczonych wód rzeki Czarna Hańcza należy bezzwłocznie podjąć działania zmierzające do przywrócenia jej naturalnej czystości, a szczególnie:

— ograniczyć zastosowanie w rolnictwie i leśnictwie środków chemicznych w dorzeczu Czarnej Hańczy, na odcinku od jej źródeł do Maćkowej Rudy;

— skierować rozwój miasta Suwałki na północ, z ograniczeniem jego rozbudowy nad samą rzeką Czarna Hańcza i w kierunku Wigier;

— skierować ścieki komunalne i przemysłowe z rejonu miasta Suwałki poza rzekę Czarna Hańcza, do oczyszczalni wielostopniowej, z ewentualnym wykorzystaniem ścieków do nawadniania i w gospodarce rybnej; skierować odprowadzenie wód już oczyszczonych — do rzeki Szczepki lub do jeziora Krzywe Wigierskie;

— zakazać lokalizacji w dorzeczu rzeki Czarna Hańcza powyżej Jeziora Wigry — wodochłonnego przemysłu i dużych ferm hodowlanych.

3. Ze względu na ochronę unikalnego krajobrazu jez. Wigry, ochronę wartości przyrodniczych w strefie przybrzeżnej oraz ochronę wód w jeziorze, należy wprowadzić ograniczenia ruchu turystycznego na tym obszarze.

4. Należy wdrożyć i systematycznie prowadzić szczegółowe, komplek-

¹ Wigierski Park Krajobrazowy został utworzony Uchwałą WRN z dnia 12 I 1976 (patrz str. 44).

Ryc. 1. Ogólny widok zagrożonego rezerwatu „Jezioro Wigry”. — General view of the “Lake Wigry” nature reserve threatened in its existence.
Fot. J. Rotsztejn

sowe badania wpływu eksploatacji żwiru w rejonie Sobolewa na reżim wodny rzeki Czarna Hańcza i Jeziora Wigry;

— w celu ochrony krajobrazu należy dążyć do zalesienia brzegów jeziora Wigry oraz ściśle przestrzegać zakazu wycięcia na szerokości 300 m od jeziora;

— należy opracować i opublikować monografię Jeziora Wigry.

Ze względu na specyficzny, złożony charakter obiektu przyrodniczego, jakim jest jezioro Wigry, i z uwagi na skomplikowane funkcje gospodarcze i społeczne tego obszaru należy opracować program kompleksowych badań naukowych, uwzględniający problematykę środowiska wodnego, leśnego, glebowego, plany przestrzenne, gospodarcze i funkcje społeczne w rejonie jeziora Wigry. Wyniki prac badawczych powinny być podstawą działalności gospodarczej i społecznej podejmowanej w przyszłości na tym terenie.

Dotkliwie odczuwany jest na terenie woj. suwalskiego brak specjalistycznej instytucji naukowej, która prowadziłaby systematyczne badania zasobów wodnych i stanu czystości wód, biologicznej zdolności produkcyjnej, oraz rozwiązywałaby problemy gospodarki rybackiej; do zadań takiej placówki, oprócz własnych badań specjalistycznych, należałoby ponadto ściśle współpracę środowiska, z placówkami naukowymi resortowymi i społecznymi oraz jednostkami produkcyjnymi gospodarki rybackiej.

Bazyli Czeczuga